

**Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till
avgiftsförordningen (1992:191)**

beslutade den 12 november 1999.

Dessa bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2000.

Ekonomistyrningsverket föreskriver följande med stöd av 31 § avgiftsförordningen (1992:191). De ändrade bestämmelserna innebär *dels* att föreskrifter och allmänna råd till 30 § upphör att gälla *dels* att föreskrifter till 7 § skall ha följande lydelse.

2 §

FÖRESKRIFTER

Förordningen gäller för myndigheter som bedriver avgiftsbelagd verksamhet oavsett om inkomsterna disponeras av myndigheten eller inte.

3 §

ALLMÄNNA RÅD

Utöver de avgifter som en myndighet tar ut med ett särskilt författningsmässigt stöd, kan en myndighet ta ut avgifter med stöd av det generella bemyndigande som ges i 4 §.

4 §

FÖRESKRIFTER

Första stycket

Punkt 4:

Innan en myndighet beslutar om att ta ut en avgift för rådgivning eller annan liknande service skall myndigheten pröva att

- tjänsten är förenlig med myndighetens uppgift,

- tjänsten innebär en service som går utöver den hjälp som skall utföras avgiftsfritt enligt 4 och 6 §§ förvaltningslagen.

ALLMÄNNA RÅD

Första stycket

Punkt 6:

Bemyndigandet avser uthyrning eller dylikt av utrustning. Bestämmelser om försäljning av utrustning finns i förordningen (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom.

Punkt 7:

Rätten att ta ut avgift för offentlig inköpssamordning innebär att en myndighet som har kostnader för att t.ex. sluta avropsavtal med en leverantör får ta ut ersättning för detta.

Med offentlig resurssamordning menas att en myndighet har rätt att mot avgift helt eller delvis samordna sitt resursutnyttjande avseende varor och tjänster med en annan statlig myndighet, en kommun eller ett landsting (s.k. sambruk). Skriftliga avtal om samordningen bör träffas mellan de berörda parterna. Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör läggas fast.

Punkt 8:

Med tjänsteexport avses sådana tjänster som inom eller utom riket tillhandahålls av närmare i utlandet. Tjänsteexportförordningens (1992:192) bestämmelser gäller för statliga myndigheter som bedriver tjänsteexport oavsett om detta görs med stöd av det generella bemyndigandet i 4 § eller med ett särskilt författningsmässigt stöd, t.ex. i myndighetens instruktion.

Punkt 9:

Enligt tryckfrihetsförordningen är en myndighet skyldig att på begäran lämna ut en kopia eller utskrift av allmän handling om denna inte är sekretessbelagd. Myndigheten är emellertid inte skyldig att tillgodose

önskemål om att få utskriften uppställd på ett visst sätt eller i viss form. Bemyndigandet ger en myndighet stöd för att ta betalt för uppgifter som på begäran lämnas ut på något annat lagringsmedium än papper.

I personuppgiftslagen (1998:204) finns bestämmelser om utlämnande av personuppgifter.

Andra stycket

Avgifter får tas ut med stöd av 4 § om verksamheten antingen är av tillfällig natur eller av mindre omfattning.

Mindre omfattning

Vid en bedömning av vad som är att betrakta som verksamhet av mindre omfattning bör de under räkenskapsåret sammanlagda intäkterna enligt punkterna 1-10 i första hand sättas i relation till de totala kostnaderna för myndighetens verksamhet. Om de sammanlagda intäkterna enligt punkterna 1-10 under en längre tid än två år överstiger ett belopp som motsvarar fem procent av de totala kostnaderna bör verksamheten inte anses vara av mindre omfattning.

Med totala kostnader avses summan av myndighetens förvaltningskostnader och kostnader för avgiftsbelagd verksamhet om myndigheten disponerar intäkterna i denna verksamhet.

Myndigheten bör, om verksamheten varken är av tillfällig natur eller av mindre omfattning, begära att regeringen prövar om undantag skall medges från begränsningarna enligt 4 § andra stycket. Ett annat alternativ är att begära att få ta ut avgifter med stöd av ett särskilt bemyndigande i t.ex. myndighetens instruktion. Om full kostnadstäckning skall gälla för denna avgiftsbelagda verksamhet är det senare alternativet att föredra.

5 §

FÖRESKRIFTER

Första stycket

För att uppnå full kostnadstäckning i respektive avgiftsbelagd verksamhet skall myndigheten beräkna avgiftsnivån så att den långsiktiga självkostnaden täcks. Detta innebär att avgifterna skall sättas så att

intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader.

ALLMÄNNA RÅD

Andra stycket

För tjänsteexport gäller enligt tjänsteexportförordningen krav på lönsamhet, vilket innebär att minst full kostnadstäckning skall uppnås i verksamheten.

För varor och tjänster i övrigt som en myndighet avgiftsbelägger med stöd av 4 § får myndigheten själv bestämma om avgifterna skall sättas så att hela eller bara en del av självkostnaden täcks. Vägledande vid valet av prissättningsprincip är att denna inte bör motverka syftet med verksamheten. Detta kan exemplifieras på följande sätt.

En myndighet har utarbetat en publikation som innehåller information om ett visst område. Om priset på publikationen skulle sättas så att självkostnaden täcks bedöms informationen inte få den spridning som myndigheten anser önskvärd. En avvägning måste därför göras mellan önskemålet att få ett så stort bidrag som möjligt till täckande av kostnaden och önskad spridning av informationen.

7 §

FÖRESKRIFTER

Myndigheten skall inleda samråd med Ekonomistyrningsverket (ESV) minst fyra veckor före myndighetens beslut om avgiftens storlek resp. före myndighetens framställning till regeringen om avgiften. ESV:s samrådsyttrande skall bifogas sådan framställning.

| Samråd skall ske även om avgifterna avses vara oförändrade.

Underlag för samråd med ESV om avgifter som tas ut i en verksamhet med full kostnadstäckning som ekonomiskt mål skall för varje avgiftsbelagd verksamhet som samrådet omfattar innehålla uppgifter om

- utfall av kostnader och intäkter för senast avslutad resultatperiod,
- balanserat resultat,

- preliminärt utfall av kostnader och intäkter för innevarande räkenskapsår,
- beräknade kostnader och intäkter för närmast följande räkenskapsår eller för den period avgifterna avses gälla,
- när verksamheten förväntas uppvisa ett nollresultat, om det beräknade resultatet tillsammans med det ackumulerade resultatet väsentligt avviker från full kostnadstäckning,
- föreslagen eller tillämpad kalkylmodell med exempel,
- principer eller metoder för fördelning av kostnader,
- föreslagen genomsnittlig, procentuell avgiftsförändring,
- övriga faktorer som i väsentlig grad påverkat beräkningen av intäkter eller kostnader.

När det gäller avgiftsbelagd verksamhet utan krav på full kostnadstäckning beslutar ESV efter prövning i varje särskilt fall hur samrådsskyldigheten skall fullgöras.

11 §

FÖRESKRIFTER

Första stycket

Avgiften skall betalas till den myndighet som tar emot ansökan, även om den myndigheten skall överlämna ansökan till en annan myndighet som slutligt skall avgöra ärendet.

13 §

ALLMÄNNA RÅD

Återbetalningen bör endast komma i fråga om ett uttag av full avgift i det enskilda fallet skulle vara oskäligt.

23 §

ALLMÄNNA RÅD

För att inte en myndighet som lämnar ut kopior m.m. skall behöva fatta ett särskilt skriftligt beslut om avgiften i varje enskilt fall bör ett sådant beslut fattas endast när det begärs.

BO JONSSON